

дитѣ, която трѣбва да започне отъ свободата въ сѣмейството. Народъ, убитъ въ сѣмейството, не е народъ: запазете чувствата на младитѣ, не ги изнасилвайте, дайте имъ просторъ — за да бъдете щастливи. Робе въ държавата, бъдете свободни въ кжщи, въ домътъ, въ сѣмейното огнище. Бждащето очаква отъ младитѣ, които трѣбва да се отглеждатъ въ свобода, безъ да бждатъ стѣснявани тѣхнитѣ младежки сили. — Словата на младиятъ даскалъ, прости и искрени, падали като мехлемъ не само върху страдащата душа на калоферската младежъ; скандализирани за кжсо врѣме, калоферци сами „уразумѣли“, че „момчето има право“. Забравенитѣ примѣри подѣйствували да се засили това убѣждение — „момчето има право“. Не било много отдавна, прѣди 20 или 30 години, нѣкой си Лалъ Домникътъ, въ прѣки желанието на строгия си като татаринъ баща, и на пукъ на Грозъ Хаирсжзътъ, който думалъ дѣто сѣдне и дѣто стане, че по-скоро ще извади очитѣ на дъщеря си, отколкото да я даде на „оня хубостникъ“, който всѣка вечеръ я задираше, когато прибирала телцитѣ, грабналъ пѣстрополата и мѣднолика Рада и . . . заживѣлъ съ нея, както тѣ си искали. И господъ имъ напорилъ всичко: и дѣца здрави като чукундуръ, и стока, и ниве, та че и кжща. Какво повече отъ това? Примѣрътъ е толкова силенъ, очевиденъ, щото прѣдъ него нѣмѣлъ и чорбаджи Нено, който повече отъ всички ималъ интересъ да се крѣпятъ старитѣ поредки. Първата побѣда новиятъ даскалъ удържалъ. Но една побѣда не е едно спокойствие въ една срѣда, кждѣто се чувствувашъ чужденецъ. Ето защо, първата работа на „младото момче“ била да развие една поширока обществена дѣятелность: само тя ще го свърже съ интереситѣ на селянитѣ, както и неговата женитба — съ тѣхнитѣ чувства. Започватъ се днитѣ на усилена работа, — да убѣждава голѣмитѣ, че отъ наука иматъ нужда не само дѣцата, но и възрастнитѣ: че